పాఠశాల పేరు: ________________________________

సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం – I (SA-I) 2026–27

పదవ తరగతి — సాంఘిక శాస్త్రం (SOCIAL STUDIES)

తెలుగు మాధ్యమం

నమూనా ప్రశ్నాపత్రం — సెట్ A

సమయం: 3 గంటలు **గరిష్ఠ మార్కులు:** 80

విద్యార్థి పేరు: ____________________________ రోల్ నం.: ___________

సిలబస్: పార్ట్ I – 1. భారతదేశం: భౌగోళిక స్వరూపాలు, 2. అభివృద్ధి భావనలు, 3. ఉత్పత్తి – ఉపాధి, 4. భారతదేశ శీతోష్ణస్థితి, 5. భారతదేశ నదులు – నీటి వనరులు, 6. జనాభా; పార్ట్ II – 12. 1900–1950 మధ్య ప్రపంచం (భాగం I), 13. 1900–1950 మధ్య ప్రపంచం (భాగం II), 14. వలస ప్రాంతాలలో జాతీయ విముక్తి ఉద్యమాలు

సూచనలు:

1. పార్ట్ – A (60 మార్కులు) కు మొదటి 2 గంటల 30 నిమిషాలలో జవాబు పత్రంలో సమాధానాలు రాయాలి.
2. విభాగం – I: 1–6 ప్రశ్నలు, అన్నింటికీ జవాబులు రాయండి, ఒక్కొక్కదానికి 2 మార్కులు. విభాగం – II: 7–12 ప్రశ్నలు, అన్నింటికీ జవాబులు రాయండి, ఒక్కొక్కదానికి 4 మార్కులు.
3. విభాగం – III: 13–16 ప్రశ్నలలో ప్రతిదానికి అంతర్గత ఎంపిక ఉంది; (a) లేదా (b) కు జవాబు రాయండి. ఒక్కొక్కదానికి 6 మార్కులు.
4. 16వ ప్రశ్నకు భారతదేశ, ప్రపంచ అవుట్‌లైన్ పటాలు ఇవ్వబడతాయి. వాటిని జవాబు పత్రానికి జతచేయండి.
5. పార్ట్ – B (20 మార్కులు) కు చివరి 30 నిమిషాలలో ప్రశ్నాపత్రంపైనే జవాబులు రాయాలి.

పార్ట్ – A

సమయం: 2 గంటల 30 నిమిషాలు మార్కులు: 60

విభాగం – I

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు. (6 × 2 = 12)

1. ‘డూన్‌లు’ అనగానేమి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
2. తలసరి ఆదాయం అనగానేమి? దానిని ఎలా లెక్కిస్తారు?
3. వ్యవస్థీకృత రంగం అనగానేమి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
4. ‘పశ్చిమ విక్షోభాలు’ అనగానేమి? అవి ఉత్తర భారతదేశాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేస్తాయి?
5. గోదావరి నది ఉపనదులలో ఏవైనా రెండింటి పేర్లు రాయండి.
6. మహా మాంద్యం అనగానేమి?

విభాగం – II

సూచన: అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు. (6 × 4 = 24)

7. కింది పట్టికను పరిశీలించి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి. (భారతదేశ స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో రంగాల వాటా – సుమారు గణాంకాలు)

సంవత్సరం	ప్రాథమిక (%)	ద్వితీయ (%)	తృతీయ (%)
1972–73	41	23	36
2013–14	18	27	55

(a) స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో ఏ రంగం వాటా ఎక్కువగా పెరిగింది?

(b) ప్రాథమిక రంగం వాటా ఎందుకు తగ్గింది?

(c) భారతదేశంలో నేటికీ ఎక్కువ మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్న రంగం ఏది?

(d) తృతీయ రంగం వృద్ధికి ఒక కారణం రాయండి.

8. హిమాలయ నదులు, ద్వీపకల్ప నదుల మధ్య నాలుగు భేదాలు రాయండి.

9. భారతదేశ శీతోష్ణస్థితిని 'ఋతుపవన శీతోష్ణస్థితి' అని ఎందుకు అంటారు? వివరించండి.

10. స్త్రీ–పురుష నిష్పత్తి అనగానేమి? భారతదేశంలో ఇది స్త్రీలకు ప్రతికూలంగా ఉండటానికి కారణాలు రాయండి.

11. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి ప్రధాన కారణాలు ఏమిటి?

12. హిట్లర్ నాయకత్వంలో నాజీయిజం ప్రధాన లక్షణాలను వివరించండి.

విభాగం – III

సూచన: 13 నుండి 16 వరకు ప్రతి ప్రశ్నలో (a) లేదా (b) లో ఒకదానికి జవాబు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 6 మార్కులు. (4 × 6 = 24)

13. (a) భారతదేశ ప్రధాన భౌగోళిక విభాగాలను వివరించండి.

లేదా

(b) "అభివృద్ధి అంటే వేర్వేరు వ్యక్తులకు వేర్వేరు అర్థాలు ఉంటాయి." ఉదాహరణలతో వివరించండి.

14. (a) భారతదేశ శీతోష్ణస్థితిని ప్రభావితం చేసే అంశాలను వివరించండి.

లేదా

(b) 1917 రష్యా విప్లవానికి కారణాలు, ఫలితాలను వివరించండి.

15. (a) వియత్నాంలో జాతీయ విముక్తి ఉద్యమాన్ని వివరించండి.

లేదా

(b) చైనా విప్లవంలో మావో జెడాంగ్ పాత్రను వివరించండి.

16. (a) భారతదేశ అవుట్‌లైన్ పటంలో కింది వాటిని గుర్తించండి: (i) ఆరావళి పర్వతశ్రేణి (ii) ఆనైముడి (iii) గోదావరి నది (iv) చిలికా సరస్సు (v) పశ్చిమ కనుమలు (vi) థార్ ఎడారి

లేదా

(b) ప్రపంచ అవుట్‌లైన్ పటంలో కింది వాటిని గుర్తించండి: (i) జర్మనీ (ii) రష్యా (iii) వియత్నాం (iv) చైనా (v) నైజీరియా (vi) జపాన్

పార్ట్ – B

సమయం: 30 నిమిషాలు   మార్కులు: 20

I. బహుళైచ్ఛిక ప్రశ్నలు

సరైన జవాబును ఎంచుకొని, దాని అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. *(10 × 1 = 10)*

1. దక్షిణ భారతదేశంలో ఎత్తైన శిఖరం [ ]
   (A) దొడ్డబెట్ట (B) ఆనైముడి
   (C) మహేంద్రగిరి (D) మహాబలేశ్వర్

2. మానవాభివృద్ధి నివేదికను ప్రచురించే సంస్థ [ ]
   (A) ప్రపంచ బ్యాంకు (B) UNDP
   (C) IMF (D) WTO

3. కింది వానిలో తృతీయ రంగ కార్యకలాపం [ ]
   (A) వ్యవసాయం (B) గనుల తవ్వకం
   (C) బ్యాంకింగ్ (D) వస్తు తయారీ

4. శీతాకాలంలో తమిళనాడు తీరానికి వర్షం ప్రధానంగా వీటి వల్ల వస్తుంది [ ]
   (A) నైరుతి ఋతుపవనాలు
   (B) ఈశాన్య (తిరోగమన) ఋతుపవనాలు
   (C) పశ్చిమ విక్షోభాలు
   (D) లూ పవనాలు

5. ద్వీపకల్ప భారతదేశంలో పొడవైన నది [ ]
   (A) కృష్ణ (B) కావేరి (C) గోదావరి (D) మహానది

6. 2011 జనగణన ప్రకారం భారతదేశ అక్షరాస్యత సుమారు [ ]
   (A) 64% (B) 74% (C) 84% (D) 54%

7. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమైన సంవత్సరం [ ]
   (A) 1914 (B) 1918 (C) 1939 (D) 1905

8. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపులో జర్మనీతో కుదిరిన సంధి [ ]
   (A) వర్సైల్స్ సంధి (B) పారిస్ సంధి
   (C) వియన్నా సంధి (D) బెర్లిన్ సంధి

9. వియత్నాం విముక్తి పోరాట నాయకుడు [ ]
   (A) మావో జెడాంగ్ (B) హో చి మిన్
   (C) సన్ యట్ సేన్ (D) చియాంగ్ కై షేక్

10. నానాజాతి సమితి ఏర్పడిన సంవత్సరం [ ]
   (A) 1920 (B) 1945 (C) 1914 (D) 1939

II. ఖాళీలను పూరించండి

(5 × 1 = 5)

11. భారత ప్రధాన భూభాగపు దక్షిణ చివరి కొన _________.

12. ఒక దేశంలో ఒక సంవత్సరంలో ఉత్పత్తి అయిన అంతిమ వస్తుసేవల ద్రవ్య విలువను _________ అంటారు.

13. భారతదేశానికి ఎక్కువ వర్షపాతాన్ని _________ ఋతుపవనాలు ఇస్తాయి.

14. కృష్ణా నది పశ్చిమ కనుమలలోని _________ వద్ద జన్మిస్తుంది.

15. హిట్లర్ నాయకత్వం వహించిన పార్టీ _________ పార్టీ.

III. జతపరచండి

గ్రూప్ – B లోని సరైన అక్షరాన్ని బ్రాకెట్‌లో రాయండి. *(5 × 1 = 5)*

సం.	గ్రూప్ – A		గ్రూప్ – B
16.	చిలికా ( )	A.	లెనిన్
17.	లూ ( )	B.	100 రోజుల ఉపాధి హామీ
18.	MGNREGA ( )	C.	సన్ యట్ సేన్
19.	బోల్షివిక్ విప్లవం ( )	D.	భారతదేశంలో అతిపెద్ద ఉప్పునీటి సరస్సు (లగూన్)
20.	కొమింటాంగ్ ( )	E.	ఉత్తర భారతదేశంలో వేసవి వేడి గాలులు
		F.	ముస్సోలినీ

* * *